

Tudományos konferencia

Számos külföldi kutató részvételével tudományos konferencia kezdődött tegnap, csütörtökön reggel Szegeden a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógynövény- és Drogismereti Intézete, valamint a Magyar Gyógyszerészeti Társaság rendezésében.

A ma, pénteken délután véget érő konferencián a gyógynövények hatóanyagainak előállításáról, kémiai szerkezetük felderítéséről és a hatóanyagok gyógyászati felhasználásának lehetőségéről hangzanak az előadások. A kétnapos konferencia jó alkalmat biztosít a magyar szakembereknek, hogy a hivatalos előadásokon túlmenően személyes eszmecsere folytassanak a tanácskozáson részt vevő szovjet, olasz, német, amerikai és spanyol kutatókkal.

Tanácskozás a szabad idő felhasználásáról

Budapest ismét jelentős nemzetközi tudományos tanácskozás színhelye: a TIT természettudományi stúdiójában 19 ország mintegy 40 külföldi és 250 hazai szakemberének részvételével csütörtökön, tegnap megnyílt a nemzetközi szabadidő-konferencia. Az UNESCO által támogatott háromnapos tanácskozás korunk egyik igen fontos kérdését tűzte napirendre: szociológusok, a felnőttoktatás és az ismeretterjesztés szakemberei a megnövekedett szabadidő ésszerű felhasználásával kapcsolatos kutatásainak eredményeiről számolnak be a konferencia plenáris ülésén, majd ezt követően részletkérdésekről szekció-üléseken cserélik ki tapasztalataikat.

A konferenciát Vonsik Gyula, a TIT főtitkára nyitotta meg. (MTI)

Szabványkorszerűsítés

Az ipar strukturális változásai, a gyártmányösszetétel módosulása megköveteli a IV. ötéves tervidőszakban az új szabványok kidolgozásának gyorsítását, s a már meglévő korszakosítását. A Magyar Szabványügyi Hivatal munkatársai elsősorban az élelmiszeripari, ruházati, háztartási, vasipari cikkek szabványait korszerűsítik.

A kultúra esélyei Tarjánban

Az apróhirdetések nagyjából jó színtartó adnak: a lakáscserélők egy-másfél éve még fontosnak tartották közzélni, „Tarján kizárva” — s manapság egyre sűrűbb az óhaj: „Tarján is lehet”, „Tarján előnyben”. Valóban: Szeged-Tarján lassacskán felveszi megállódott areonáját, s bár a közszolgáltatás változatlanul gyermekcipőben jár, lehetetlen észre nem venni, hogy a serdülő városnegyedben megindul a közlekedés. Az elkészült épületeket hamar átöleli a zöldövezet, s ahol csak lehet, rendben továbbhaladnak, harmóniát, nyugalmat hagynak a városépítők.

Még nem lakják tízezeren, de három-négy év múlva a harmincezeret is elérheti Tarján népessége. Mi lesz művelődési hálózatával? Szemben az elkerített betonkeverővel, a felvonulási épületek mögötti földszintes, kertes kisházakban még nem is sejti; ahol reggelente fürdővizet merítenek, kukoricát szórnak a tyúkok elé, alig fél évtized múltán hatalmas kulturális kombinát magasodik.

A szakértők fölbecsülték, ha egyetlen épületbe koncentrálnák a kultúra szolgáltatásait, nemcsak elméletileg igazodna a modern lakótelepek önellátó szemléletéhez — de gyakorlatilag is jobban járnak. Körülbelül 25 százalékkal olcsóbban jönnek ki, mintha külön-külön építenének iskolát, művelődési házat, könyvtárat stb.

Mit tud majd a típuselképzelések nyomán egyedire tervezett új, nevelési-művelődési centrum, melynek Szegeden még csak előde

sincs? Sportrendezvényre alkalmas, nagyméretű tornatermet lelató egészíti ki, az előcsarnokból ebédlőterem nyílik, nappal iskolai menza, este nyilvános étterem, de méreteit eleve úgy tervezték, hogy a fiatalok tanács szórakoztatásáért se kelljen kilométeres körzetekben termet keresni. Természetesen az egész lakóterület lesz a könyvtári részleg is, s az udvari sportpálya mellé valószínűleg úszomedence kerül. A nevelési-művelődési centrumban kap helyet Tarján addigra harmadik általános iskolája, környékén a közös igazgatású óvoda, bölcsőde.

Ezt ígéri a közeli jövő. Hanem addigra még sok víz folyik le a Tiszán, s a rohamosan fejlődő városnegyed nem érheti be holnap-várassal. Legfontosabb az iskola-óvoda-bölcsőde ügy: ami a városban (és ország-szerte) lassan gyűgyülő seb, Tarjánban sem heged be előbb, sőt frissebb, nyitottabb, vérzékenyebb. Befejezéshez közeledik a modern, tizenhat tantermes iskola, a száz férőhelyes óvoda — de a következők csak 1973 — 74-re várhatók, s Kovács József, a városi tanács művelődési osztályának vezetője úgy becsüli, hogy már az ősszel alaposan nő a jelenlegi általános iskola gyermekforgalma: hármas — párhuzamos osztályokat kell indítani. Vagyis bevezetni a délutáni oktatást, hogy a tizenhat tanterembe legalább harminckét osztály beférjen.

Egy lépés előre a városban, kettő hátra Tarjánban. Amit lassacskán felszámolnak a szegedi iskolák, a tar-

jáni csak most csöppen bele. Igaz, a környéki Dózsa György, Zalka Mária és Szilléri sugáruiti iskolák 20—28-as létszámú osztályai valamit átvállalnak még a tarjáni „új hullámból” — viszont az óvodák nélkülözhetetlenek. Gyors megoldásnak, ideiglenesen, két könyvnyírószertű, száz férőhelyes barakképűlet, 8—10 éves kifizetés, siet az igények elébe; az egyiket már alapozzák a víztoronnyal szembeni házak mögött, szeptemberre ígéri — de a másikat is szeretnék átadni a Csillag téren, decemberre. S ha hozzávesszük, hogy Tarján kulcskérdése még mindig a lakásépítkezés: ekkora iramban sokszor méltánytalanul türelmetlenkedünk. A kész sürgőti a készült, az eredmény szüli az igényt, s ahogy magasodnak a házak, a költöző családok fel sem ocsúdnak az új otthon örömeiből, máris hajlamok bosszankodni boltra, vendéglőre, telefonra, buszra, gyógyszerhárra, óvodára, bölcsődére. Ahonnan pillanatokra lemaradnak, kiszorulnak, nem kapnak helyet vagy későn érkeznek. A fogyasztó sürgőti a tempót, a városépítők meg alig győzik szusszal — csak átgondolni is fájó, mi minden hiányzik egy önellátó városnegyedhez.

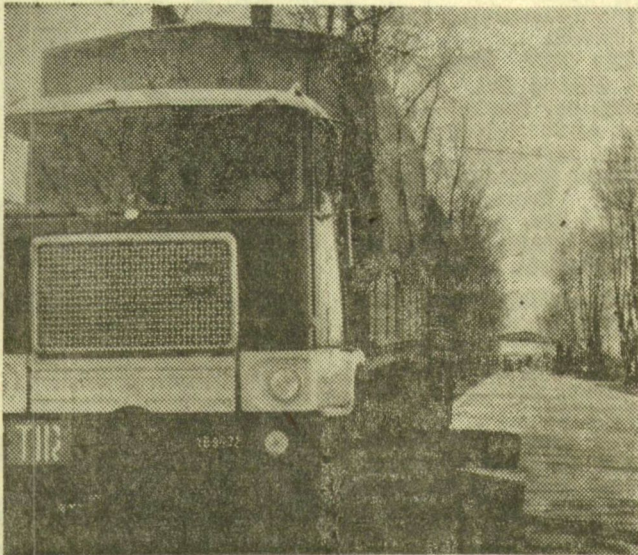
Mindenekelőtt türelem. Hiszen — tegyük szívünkre a kezünket — az építőipar máris jó néhány alulmúlhatatlan rekordját feleltette Tarjánban. Oly kényes dolgokban pedig, mint amilyen az építkezés — ez már maga a garancia.

Nikolényi István

VESZTEGZÁR ALATT

A roppant „nyugodt” megrendelő

A röszei határátkelőnél szinte „gyökeret eresztett” a Hungarocamion XB—94—72-es forgalmi rendszámú pótkocsis Volvo tehergépkocsija, immár — tegnap délig — kilencedik napja. Az országból ki- és befelé tartó utasok, turisták nem kis csodálkozására semmi jel nem mutat arra, hogy a kamion megakarna mozdulni. Rakománya — 30 mázsa angol-amerikai eredetű vetőmag kukorica — érintetlen. A gépjármű sem szenved műszaki vagy egyéb károsodást. A pilótafülke üres. A kamion a teljes elhagyatottság érzetét kelti a szemlélőben. Úgy tűnik, hogy a Hungarocamion, mint fuvarozó, annyira gazdag, hogy parlagon hevertetni egy gépjárművét rakománnyal együtt. Avagy a fuvarozót, az AGROIMPEX, a kukorica gazdája a nagyvonalú?

Somogyi Károlyné felvétele

A „nyugdíjas” kamion

Álltak” erre a szállítványra. Ugyan miért? Erre majd feleletet kaphatnak az illetékesek, akik az AGROIMPEX-et — remélhetően — elszámoltatják ezért a szállítványért.

Annyi bizonyos, hogy kilenc nap óta „állóvíz” veszi körül az országút mellett veszteglő kamiont és szállítványát. A pilóták a röszei átkelőben pihennek, malmoznak az ujjakkal napszámra. Igaz, mindössze néhány forinttal érkeztek vissza, aztán kaptak kölcsönt. A húsvéti ünnepekben sem szomorkodtak. Hazautaztak Budapestre locsolkodni, aztán visszatértek. Kedden egyikük ismét Budapestre utazott, hogy intézkedjen már szállítványukról valaki. Ma péntek van, a türelmi időnek pedig határa. Bizonyos jelenségek-ből arra lehet következtetni, hogy az Athénból hozott kukoricának az lenne jó, ha

felszippantana az ég, mivel kilenc napon át nem nyúlt érte senki. Igaz, elvileg ez a szállítvány nincs is az országban, de nincs is külföldön, és nem lehet a senki földjén sem. Valahol viszont mégis csak van és pusztá létevel mintha sütsön lenne. Talán megégeti valakinek az ujját és a lassúági versenyben is első helyezést megérdemlő ügyintézés? Merjük remélni, hogy igen.

Lódi Ferenc

A mezőgazdasági termelők és az élelmiszeripar együttműködése

Dr. Lénárt Lajos miniszterhelyettes nyilatkozata

A negyedik ötéves tervben a mezőgazdasági termelők és az élelmiszeripari üzemek között szorosabbra fűződnek a kapcsolatok. A vertikális együttműködés lényegesebb kérdéseiről — amelyekről ezekben a hetekben a különböző fórumokon országsszerte vita alakult ki — dr. Lénárt Lajos me-

zőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes egyebek között elmondotta:

— A közzgazdaságilag meg-alapozott, helyesen értelmezett és alkalmazott kooperáció jövedelmezőbbé teszi a termelést, megteremtíti az értékesítés biztonságát és — főleg a téseknél — javítja a falusi lakosság foglalkoztatását. Hazánkban, a fejlett élelmiszertermelő országokhoz hasonlóan, az együttműködésnek két lényeges formája alakult ki. Az egyikben: egyes élelmiszertermelő és -forgalmazó ágazatok kapcsolódnak össze korszerű élelmiszer-gazdasági szervezetek keretében. A másik lehetőség: az élelmiszer-gazdaság és a számára termelőeszközöket gyártó, valamint különféle szolgáltatásokat nyújtó ipar együttműködése.

*Arról, hogy az élelmiszer-gazdaságban a kívántnál kevesebb vertikális szervezet alakult meg, és újabban is elég kevés társaság jön létre, dr. Lénárt Lajos elmondotta: a kibontakozást több tényező hátráltatta. Az új társulási törvényre új rendelet azonban sok kérdésre máris választ adott és ennek hatása minden bizonyonnyal rövidesen a gyakorlatban is lemérhető lesz.

Nem kétséges az sem, hogy a társulásokhoz anyagi alapok kellenek, márpedig több kezdeményezés éppen azért futott zátonyra, mert a társulók nem rendelkeztek megfelelő anyagi eszközökkel. Miután a társulás tulajdonosai maguk az alapítók, gondolni

sem lehet arra, hogy ezeket a szervezeteket valamiféle állami juttatásból hozzák létre. Az alapítónak tehát saját anyagi erejük ismeretében kell dönteniük a társulás létesítéséről és méreteiről.

A miniszterhelyettes elmondotta: jelenleg több mint 300 élelmiszeripari kooperáció működik az országban, háromnegyed részük a közös vállalkozások közé tartozik. Az alapítók által bevitt alapok pénzértéke meghaladja az egymilliárd forintot. A társulások alapító vagyonának több mint kétharmad részét a tésekes adtak össze. Ebben a tekintetben távolról sem megfelelő az élelmiszeripari és a kereskedelmi vállalatok részvétele. Kíváncos lenne, hogy az állami vállalatok — mint alapító tagok — az eddignél rangosabb szerepet vállaljanak a kooperációk létrehozásánál.

A gazdasági társulások főként a fővárosban, valamint a nagyobb ipari központokban működnek eredményesen. Egyes megyékben azonban, ahol különben jó lehetőség nyílna az ilyen tevékenységre, lassú a fejlődés. Így van ez például Szabolcs, Szolnok és Heves megyében.

Befejezésül dr. Lénárt Lajos hangsúlyozta: A hazai élelmiszer-gazdaságban egyenrangú partnerek működnek együtt, és semmi sem indokolja, hogy a vertikális kapcsolatban résztvevők egymást gazdaságilag alárendelt helyzetbe hozzák. (MTI)

A Mecsek virágai

A Mecsek napsütötte, déli lejtőjén — a pécsi állat- és növénykert területén — sajátos botanikus kertet alakítanak ki. Meghonosítják azokat a különleges növényeket, amelyek hazánkban csak a Mecsek vidékén találhatók, vagy erre a tájra jellemzők. A mediterrán jellegű klíma dús és változatos flórát teremtett: a botanikusok két és fél ezer növényfajtát tartanak számon itt. Ezek közül 55 ritkaságnak számít, abból az időből maradtak fenn, amikor a Mecsek kisebb-nagyobb részei még szigetekként emelkedtek a környező tenger szintje fölé. A szigetek növényei közül egyesek alkalmazkodtak a megváltozott körülményekhez, és így még ma is tenyésznek. Ilyen például az illatos hunyor, az olasz müge, a lőnyelvű csodabogyó, a rozsdás gyűszűvirág, a majom kosbor,

Csak így, szépen, magyarul. Hiszen éppen a magyar nyelv hetét ünnepeljük. Miért nem lehetne hát akkor a campingkiállítás a Viktor Hugo utcában hirdetni. A Klausál téri plakát ugyanis ezt teszi, némileg következettlenül: hiszen, ha a nagy francia költőt, írókat magyarrá avatja — Viktor Hugóvá —, akkor nyugodtan ezt tehetné a kempinggel is. Sőt, indokoltabb, ha csak abból indulunk ki, hogy a football — futballá válhatott,

de ott még nem tartunk, hogy William Shakespeare-t Szekspir Vilmosnak nevezzük. Victor Hugót pedig Őgő Viktornak. Lehet, persze, hogy csak a szegedi hagyományok ördöge incselkedik velünk, s a plakátfestővel: néhány évvel ezelőtt éppen lapunknak kellett felvilágosítania az illetékeseket, hogy az utcátáblákon Viktor az Hugo. S ha már itt tartunk: az sem lenne utolsó dolog, ha kiderülne, hogy, hogy Roosevelt nem w-

vel írja nevét — ahogy az a róla elnevezett téren olvasható —, s hogy Bajcsy-Zsilinszky Endre meg éppenséggel köztőjellel. Még akkor is, ha a Szeged térkép mást állít: Bajcsy Zs.-t. Szóval: legyen az csak kempingkiállítás a Viktor Hugo utcában. Vagyis kemping, ha az előkelőbbnek látszik. De a nagy francia író nevét még akkor is illel helyesen írni, ha egy kedves szegedi utca nevével egyezik meg.

Veress Miklós